

Partistyrelsens förslag gällande stadgarna

Partistyrelsen har på sitt möte 11-12 november 2023 beslutat om följande förslag gällande stadgarna.

Förslag till stadgeändringar	1
PS stadgeförslag 1: Stadgeändring gällande § 3, medlemskapets början, och användandet av § 5, nekande av medlemskap	1
PS stadgeförslag 2: Förtydligande av § 15, beslutsmässighet	3
PS stadgeförslag 3: Suspendering, ny §146b	3
Förslag till stadgeutredningar	4
PS stadgeförslag 4: Ett växande parti	4
PS stadgeförslag 5: Partiskatten i stadgarna	4

Förslag till stadgeändringar

PS stadgeförslag 1: Stadgeändring gällande § 3, medlemskapets början, och användandet av § 5, nekande av medlemskap

Enligt Vänsterpartiets stadgar är man att betrakta som medlem "...från och med att medlemsavgiften är betald och medlemmen är inskriven i partiets medlemsregister" (§ 3). Samtidigt finns möjligheten att neka medlemskap till "... den som är medlem i konkurrerande politiskt parti, som uppenbart inte har för avsikt att verka för partiets politik eller som på annat sätt kan förväntas allvarligt skada partiet" (§ 5).

Ända sedan det centrala medlemsregistret infördes och därmed central hantering av medlemsavgifterna, har en bokstavlig tolkning av § 3 och § 5 nästintill omöjliggjort en användning av den senare paragrafen. Dessutom öppnar det upp för "kupper" genom massinskrivning av nya medlemmar inför ett möte, särskilt som man sedan länge kan betala sitt medlemskap direkt vid ansökan med kort eller Swish.

Frågan var uppe redan för mer än tio år sedan och i samråd med partisekreteraren beslutades då om följande tolkning av § 3 för att möjliggöra användning av § 5:

"Ny medlem betraktas som inskriven i medlemsregistret i enlighet med § 3 trettio dagar efter att medlemsavgiften är betald om inte § 5 dessförinnan tillämpats."

Tidsfristen på trettio dagar för användning av §5 för nekande av medlemskap har visat sig vara alldeles för kort. Partiets medlemsantal har ökat enormt de senaste åren och antalet nya medlemmar som tillkommer i en partiförening kan vara mycket stort och svårt att överblicka, vilket minskar möjligheten att upptäcka någon i tid för att kunna använda § 5. En normal frekvens gällande medlemsmöten i partiföreningarna är ofta ca en gång i månaden. Trettio dagar kan därför redan ha gått innan en ny medlem deltar på sitt första föreningsmöte och upptäcks som en person som kvalificerar sig för § 5.

Därutöver finns det tider på året då det i praktiken inte är möjligt att hinna reagera inom en månad, t ex under sommarmånaderna då ordföranden eller den medlemsansvarige i en partiförening har semester, kring

julhelgen och inte minst under valrörelsen då det dessutom brukar vara en extra stor anstormning av nya medlemmar.

§ 5 ska förstås inte användas lättvindigt, men det finns ändå goda skäl att se till att det praktiskt är möjligt att använda den paragrafen för att neka uppenbart olämpliga personer medlemskap i stället för att behöva använda sig av den mycket mer administrativt omfattande metoden uteslutning i enlighet med §§ 146–148.

Utöver tidsfristen för att använda § 5 finns det en otydlighet § 3 om hur begreppet ”inskriven i partiets medlemsregister” ska tolkas. Utifrån den tidigare tolkningen skulle man kunna se det som att man inte är fullvärdig medlem förrän efter att trettio dagar passerats från att första medlemsavgiften betalats. Med fullvärdig medlem menas här att t.ex. ha rösträtt på ett medlemsmöte i partiföreningen eller att personen ska räknas med vid ombudsberäkningar till årskonferens och kongress. I praktiken har inte de tidigare riktlinjerna använts på det sättet utan enbart setts som ett stöd för att kunna använda § 5.

Den av partistyrelsen utsedda Organisations- och stadgruppen beslutade 2023 att ändra och förtydliga riktlinjerna för tolkning av §3 och §5 enligt nedanstående:

”Ny medlem betraktas som inskriven i medlemsregistret i enlighet med § 3 trettio dagar efter att medlemsavgiften är betald. Under dessa trettio dagar anses medlemmen ej ha fulla rättigheter som följd av medlemskapet på motsvarande sätt som anges i § 11 om medlemmar som ej betalar medlemsavgiften i tid. Inskrivningen i medlemsregistret och därmed erhållande av fulla rättigheter till följd av medlemskapet sker per automatik 30 dagar efter att första medlemsavgiften är betald. § 5 är möjlig att använda om partiförenings styrelse väckt ärende om att neka medlemskap inom 90 dagar efter att en ny medlem betalat sin första medlemsavgift.”

Partistyrelsen föreslår att dessa tidsfrister dessutom skrivs in i stadgarna enligt följande:

Gällande stadgar	Förslag till ändring	Kommentar
§ 3. Medlemskapet gäller från och med att medlemsavgiften är betald och medlemmen är inskriven i partiets medlemsregister. Partistyrelsens verkställande utskott beslutar om administrativa rutiner och regler för inskrivande av nya medlemmar. Sådana rutiner och regler skall utformas i full överensstämmelse med §§ 1 och 2 och med beaktande av § 5.	§ 3. Medlemskapet börjar gälla 30 dagar efter att medlemsavgiften är betald. Partistyrelsens verkställande utskott beslutar om administrativa rutiner och regler för inskrivande av nya medlemmar i medlemsregistret. Sådana rutiner och regler skall utformas i full överensstämmelse med §§ 1 och 2 och med beaktande av § 5.	Gällande rutiner förtydligas i stadgarna.
§ 5. Medlemskap kan av partiförenings styrelse nekas den som är medlem i konkurrerande politiskt parti, som uppenbart inte har för avsikt att verka för partiets politik eller som på annat sätt kan förväntas allvarligt skada partiet.	§ 5. Medlemskap kan av partiförenings styrelse nekas den som är medlem i konkurrerande politiskt parti, som uppenbart inte har för avsikt att verka för partiets politik eller som på annat sätt kan förväntas allvarligt skada partiet. <i>Medlemskap kan på samma grund även återkallas inom 90 dagar från att medlemsavgiften är betald.</i>	Nuvarande medlemsrutiner gör det svårt att tillämpa § 5, särskilt under semestertider. I stället måste den omständligare processen för uteslutning användas.

PS stadgeförslag 2: Förtydligande av § 15, beslutsförmåga

Frågor har inkommit till partikansliet om tolkningen av § 15 i stadgarna om beslutsförmåga. Enligt denna paragraf är styrelsen eller annan vald instans beslutsförmåg när de röstberättigade på mötet utgör minst hälften av antalet ordinarie ledamöter. Enligt § 24 har suppleanter rösträtt vid tjänstgöring i ordinarie ledamots ställe. Partistyrelsen föreslår ett mindre förtydligande av § 15:

Gällande stadgar	Förslag till ändring	Kommentar
§ 15. Styrelse eller annan vald beslutande instans är beslutsförmåg när <i>de</i> röstberättigade utgör minst hälften av antalet ordinarie ledamöter.	§ 15. Styrelse eller annan vald beslutande instans är beslutsförmåg när <i>samtliga ordinarie ledamöter och suppleanter är kallade och antalet röstberättigade på mötet</i> utgör minst hälften av antalet ordinarie ledamöter.	Förtydligande.

PS stadgeförslag 3: Suspendering, ny §146b

Åtgärder mot medlemmar som skadar partiet kan behöva vidtas snabbare och av en partiinstans med bättre insyn i relevanta sakförhållanden än vad ett uteslutningsärende i regel medger. Partistyrelsen föreslår därför att distriktsstyrelsen ges möjlighet att besluta om suspendering för en begränsad tid.

Gällande stadgar	Förslag till ändring	Kommentar
	<i>§ 146 b. Medlem som uppträder på ett sätt som bedöms skada partiet kan suspenderas från partiets verksamhet under en begränsad tid. Beslut om tidsbegränsad suspendering fattas av distriktsstyrelsen efter samråd med partisekreterare. Beslut om suspendering kan överklagas till partistyrelsen som kan upphäva beslutet.</i>	
§ 147. Beslut om uteslutning fattas av partistyrelsen efter det att berörd medlem och dennes partiförening och distrikt getts möjlighet att yttra sig. Verkställande utskottet kan under den tid ett uteslutningsärende bereds suspendera berörd medlem <i>från partiets verksamhet</i> . Suspenderingen gäller till nästkommande partistyrelsemöte. Partistyrelsen kan besluta om förlängd suspendering till det därefter följande partistyrelsemötet.	§ 147. Beslut om uteslutning fattas av partistyrelsen efter det att berörd medlem och dennes partiförening och distrikt getts möjlighet att yttra sig. Verkställande utskottet kan under den tid ett uteslutningsärende bereds suspendera berörd medlem. Suspenderingen gäller till nästkommande partistyrelsemöte. Partistyrelsen kan besluta om förlängd suspendering till det därefter följande partistyrelsemötet.	Redaktionell ändring för att undvika onödig upprepning från § 146 b.

Förslag till stadgeutredningar

PS stadgeförslag 4: Ett växande parti

Vänsterpartiet har under de senaste 10 åren i det närmaste fördubblat vår medlemskår. Det märks på många olika sätt. Partiföreningarna har blivit mycket större än vad vi tidigare trodde att en partiförening kunde vara och spännvidden mellan små och stora föreningar är enorm. Detsamma gäller på distriktsnivå och medlemstillströmningen påverkar självklart också verksamheten på central nivå. Våra stadgar har traditionellt putsats lite för varje kongress. Partiskatten har införts. Möjligheten att ha tvååriga mandatperioder och nya beräkningsgrunder för distriktsårskonferenser har tillkommit. Problem som uppstått har hanterats med den försiktighet som stadgeförändringar kräver helt enkelt.

Nu när vi landat ett nytt förslag på partiprogram till kongressens bord så föreslås att vi till kommande kongress ska göra en större revidering även av stadgarna. Några saker som man bör titta på i en större revidering är följande frågeställningar:

Vilka är Vänsterpartiet: Strategidokument, verksamhetsplaner och partiprogrammet har hanterat vårt partis utveckling, för att fortsätta växa som rörelse och vårt sätt att vara med varandra. Även i stadgarna behöver denna utveckling tydliggöras för ett roligt och effektivt arbete som präglas av tolerans och respekt.

Partiföreningen: Idag har vi samma regelverk för partiföreningar vare sig de har 10 eller 1000 medlemmar. Behöver vi återinföra ”arbetarkommuner” eller behöver vi höja ribban för vad som krävs för att vara en partiförening?

Partidistriktet: I strategidokumentet från kongressen 2020 gavs ett uppdrag att utreda distriktets roll, här tänker vi att det kommer tillbaka i form av ett tydliggörande även i stadgan som harmoniserar med det som definieras kring partiföreningarnas förutsättningar.

Programkommissionen: Ska vi alltid välja en programkommission som arbetar med revidering av programmet, eller ska det vara något som tillsätts när det bedöms finnas ett behov av större revidering?

Motionsrätt: Ska vi fortsätta med att enskilda medlemmar har motionsrätt till alla instanser eller begränsa så att i alla fall en partiförening (eller vad vi nu landar på som rimlig form för grundorganisering ska vara) ska stå bakom en motion till kongress och distriktsårskonferens.

Partistyrelsen: Självklart ska också partistyrelsens roll och uppdrag utredas och definieras för att på bästa sätt kunna leda den mycket större organisation vi har idag jämfört med för 10 år sedan.

Partistyrelsen föreslår kongressen:

att uppdra åt partistyrelsen att under den kommande mandatperioden genomföra en stadgeöversyn kopplat till att vi vuxit som parti.

PS stadgeförslag 5: Partiskatten i stadgarna

Partiskatten är något vi i hela organisationen är stolta över och en grundprincip som ska värnas. För att värna den på bästa sätt behöver den också vara på en i grunden legitim nivå. Den som är förtroendevald på heltid för Vänsterpartiet väljer inte den positionen för att bli rik, men den ska heller inte ligga på en nivå som gör det till en ekonomisk uppoffring för allt för stora delar av löntagarkollektivet.

Vi vill inte föreslå förändringar av regelverket mitt under pågående mandatperiod men föreslår kongressen att ge den kommande partistyrelsen i uppdrag att se över partiskattesystemet under den kommande kongressperioden för att landa i ett hållbart och legitimt format inför kommande mandatperiod. En utredning ska också inkludera en feministisk analys av partiskatten, exempelvis konsekvenser där den

officiellt mycket höga ersättningen medför merkostnader för barnomsorg eller andra avgifter kopplade till familjesituationen.

Partistyrelsen föreslår kongressen:

att uppdra åt partistyrelsen att se över partiskattesystemet under kommande kongressperiod.

Reservation

Jag reserverar mig mot beslutet att utreda partiskattesystemet då jag utifrån diskussionen inom partistyrelsen uppfattar det som att en sänkning av partiskatten är det egentliga syftet med utredningen.
Christian De Souza